

GAMMEL TEKNIKK MODERNE KLANG

Forsterkerne til Audio Research er en anakronisme, men en vellydende sådan.

LYD & BILDE MENER:

Nydelig bygget, fantastisk å lytte til, og så raffinert og detaljert at man knapt kan forlange mer til prisen.

Blottet for digitale innganger, langt mindre en platespillerinngang.

De fleste av oss kan bare drømme om så fantastisk lyd. Prisen setter en stopper for det.

Man er ikke riktig klok hvis man brenner av penger på dyr hi-fi, men det er helt ok å svette seg tynn på en sju kilos racersykkel til 100.000 kr.

Hver sin lyst.

For de som er så glad i musikk at de bruker lønna på hi-fi, for ikke å si high-end hi-fi, blir

kanskje ikke radmagre. Men kanskje er de lykkelige.

Det er noe som rører dypt i en når musikken lyder bedre enn på konsert, og man føler at den går opp i en høyere enhet. Synergieffekten av favorittmusikken, på et skikkelig anlegg, - med fantastisk lyd, kan skape magiske øyeblikk som kiler i sjelen og visker ut summen på kvitteringen fra minnet.

Så rørende vakkert (sic) kan det bli at man blir merket for livet, for eksempel med dette:

Audio Researchs forsterkersett i den nye

AUDIO RESEARCH LS28

- Innganger: Fire balanserte, fire ubalanserte
- Utganger: Tre balanserte, tre ubalanserte
- Bestykning: 4 x 6H30P dual trioderør
- Mål/vekt: 480 x 348 x 137 mm /7,2 kg
- Annet: Fjernkontroll
- Mono.no

Pris:

79900 kr

Foundation-serien. Som består av en forforsterker, en digitalkonverter, en platespillerforsterker og en effektforsterker.

ALLE MED VAKUUMRØR.

Bak det moderne designet til Livio Cucuzza, skjuler det seg eldgammel teknologi. Som kan fremkalle gåsehud på en stein. Ta for eksempel forforsterkeren LS28. En helt analog forsterker

med fire små rør som i høy grad bidrar til magien gode rørforsterkere kan skape.

Den har ikke innebygget DAC, langt mindre en platespillerinnngang. Det mest moderne med den, er fjernkontrollen. En forsterker for en annen tidsalder, men med en lyd kvalitet som definitivt hører til i den øverste sfæren.

Det samme kan hevdes om effektforsterkeren VT80, som med fire KT120-rør, leverer 75 w effekt i hver kanal. Se for øvrig egen rubrikk om VT80.

Sammen skaper paret en forsterkerkombinasjon, som ikke bare er i stand til å drive alt fra Klipsch til Martin Logan høyttalere, men som lyder som en moderne transistorforsterker. Bare med et anstrøk av magi.

FOUNDATION

Audio Research har gått igjennom en vellykket transformasjon de siste årene. Selskapet som ble startet opp i Plymouth, Minnesota i 1970 av William Johnson, fikk en renessanse under eierskapet til Fine Sounds Group. Nå McIntosh Group.

De lages fremdeles i Minnesota, hvor de også utvikler, mens designet gjøres av teamet til Livio Cucuzza hos Sonus faber i Italia.

Foundation-serien er Audio Research kjerneprodukter, priset under de mer påkostede Reference- og Galileo-seriene. Et sett med LS28 og VT80, koster under 200.000 kr, og er priset på nivå med for eksempel McIntosh, Ayre og Burmester. Med andre ord, definitivt high-end.

REN ANALOGFORSTERKER

En rørforsterker som ikke har DAC, er blottet for USB-inngang, og heller ikke har platespillerinnngang, høres virkelig ut som en anakronisme.

En analog rørforsterker kun for analoge lydkil-

der, har åpenbare begrensninger. En platespiller trenger et RIAA-trinn, og velger man Audio Research PH9 i Foundation-serien, må man ut med samme sum som for forsterkeren.

Det samme gjelder DAC-en DAC9 i samme serie.

Kan man leve med det, får man iallfall nok linjeinnnganger. Fire balanserte og fire ubalanserte. Det er også tre utganger her, og kontakter for å koble sammen flere komponenter, slik at fjernkontrollen tenner alle når man trykker på Power-knappen.

Forsterkeren er bygget rundt fire utvalgte 6H30-rør. Under utviklingen av LS28, har utallige timer gått med til å lytte på ulike rør, komponenter

---

Audio Research-forsterkerne spiller himmelsk vakkert, med sublim gjengivelse av særlig vokaler, strykere og piano.

---

ter og kretsløsninger. Til Audio Researchs sjefsører, Warren Gehl, har gitt tommelen opp.

SUBLIME KVALITETER

Man kan konfigurere enkle ting som balanse, navn på innganger og lese av antall timer rørene har vært tent. Blant annet. Man kan også stille inn hvor lenge forsterkeren skal være på, før den slukker, for å spare rørene.

Ikke at jeg ser poenget for min del, for timene flyr i selskap med Audio Research-settet.

Foundation-kombinasjonen var det mest brukte forsterkersettet hos meg, i de månedene jeg hadde det til test. Da ble det benyttet på små og store høyttalere fra Klipsch, Dynaudio og Piega. Høyttaler med til dels vidt forskjellige egenskaper, klangkarakter og følsomhet.

Å si at det gikk aldeles strykende, er ikke for mye å avsløre.

Kombinasjonen av LS28 og VT80, er ikke fullt så mektig som en Gryphon Diablo 300, hvor de massive kreftene den besitter fullstendig tar kommandoen over de mest gjenstridige høyttalere. Det er heller ikke den samme varme klangen her, som gir fylde til lyden fra en McIntosh-kombinasjon, og et sett fra Ayre kan være enda bedre fokusert.

Men det har noen andre, sublim kvalitet.

Klangen fra Audio Research-settet oppleves som å stryke fingertuppene lett over tettspunnet silke, stikke tungen ned i en skje med vaniljekrem, eller dufte på et glass med årgangschampagne.

Det er en letthet her, en uanstrengt klarhet som ikke finnes på mange andre forsterkere jeg har testet. Men det betyr ikke at det mangler makt bak dynamikken, for her er det en vellykket blanding av finesse og fart.

Pat Methenys lp-plate fra 80-tallet, 80/81 på en Rega Planar 8, gjengis med mer dybde og bunn enn jeg hadde turt å håpe på. Det er faktisk dypbass her, som både er kontrollert, og leken. Ikke så fet og mektig kanskje som fra Diablo 300, men et bytte til opera var til Audio Research-settets fordel. Der gitar og basstonene fra 80/81-albumet lød varmt og behagelig avrundet både på Diablo 300 og LS28/VT80, lød sopranoer og strykere mer raffinert, med finere tegning av detaljer på rørforsterkerne.

Det er klart at man ikke kan drive alt av høyttalere til like øredøvende volum, og stadig ha like god kontroll som et Ayre Twenty-sett eller Audio Research for- og effektforsterker i Galileo-serien, men for min egen del kunne jeg levd lykkelig lenge med denne kombioen.

En visitt tilbake i tid til Dire Straits Making Movies, ga meg gåsehud på Romeo And Juliet, for Audio Research-forsterkerne klarte å få gitarerne enda mer fokusert med gnistrende dynamisk kontrast. Jeg formelig skvatt.

Styrken ligger i en høy grad av gjennomsluktighet, superb fokus og lettbeint dynamikk med upåklagelig kontrast. Instrumenter i lavere oktaver kunne kanskje hatt mer fylde, men det mangler ikke på bass eller grunntoner her.

VAKKERT SAMSPILL

Audio Research-forsterkerne spiller himmelsk vakkert, med sublim gjengivelse av særlig vokaler, strykere, piano, instrumenter som er krevende å gjengi. Forsterkerne leverer også lynrask dynamikk, og lyder så ufarvet og rent at det nesten er for mye av det gode. Forforsterkeren er utstyrt med åtte linjeinnnganger, men ikke platespillerinnngang. For noen er det et minus, men sammen med den meget potente og balanserte VT80, er LS28 en av de mest vellydende forsterkerkombinasjonene jeg har testet.

DEN PERFEKTE PARTNEREN

Forbløffende klangrikdom fra en forsterker med enestående kvaliteter.

AUDIO RESEARCH VT80

- Effekt: 2 x 75 w
- Innganger: Balanserte og ubalanserte
- Bestykning: 2 x 6H30 rør og 4 x KT120 utgangsrør
- Mål/vekt: 483 x 262 x 468 mm
- Mono.no

Pris:

89.900 kr

LYD & BILDE MENER:

+ Kanskje den mest vellydende rørforsterkeren i sin klasse. Kjempebonus med autobias, og mulighet for KT150-rør.

- De fysiske målene kan være en utfordring.

Som partner til Audio Research forsterkerer i Foundation-serien, er dette et selv-sagt valg. For sammen er LS28 og VT80, en uhyre velspillende kombinasjon rørforsterkere.

Det kan virke usannsynlig at forsterkeren med så gammel teknologi, skal lyde så forbasket godt, men jeg vil påstå at har man ikke hørt high-end rør i et anlegg, har man ikke levd.

Få er så synonymt med vakuumrør, som nettopp Audio Research. De har hatt nesten 50 år på å perfektionere teknologien, og er blant kjennere ansett som noe av det fineste som

håndbygges blant high-end forsterkere.

Den åpne VT80 (og VT80SE med KT150-rør), er blant de fineste vi har testet. En potent 75 w effektforsterker med KT120-rør, autobias av strømmen til rørene, og minimalistisk designet i Italia.

Det er naturlig å sammenligne den med andre effektforsterkere i samme klasse, som også bruker vakuumrør utgangstrinnet. Som den rimeligere McIntosh MC275, men også den dyrere REF 75 SE fra Audio Research selv.

AUTOBIAS

Som alle rørforsterkere, avgir VT80 mer varme enn en vanlig transistorforsterker, men den trenger ingen støvende vifte for holde temperaturen i sjakk. Den leveres med et bur som plasseres over rørene, for beskyttelse, men man trenger ikke å ha det på.

Chassiset er relativt stort. Der en MC275 kan snikes inn nesten over alt, må denne ha mer plass. Dybden på halvmetere gjør at den ikke får plass i en hylle, og så skal det helst være litt avstand rundt for kjølingen sin del.

Men ellers er den lett å leve med. Med en minijackkabel kan strømmen betjenes med fjernkontrollen, via en Audio Research forsterker, og man trenger ikke bekymre seg for om bias-strømmen til rørene er korrekt.

Den regulerer strømmen som tilføres spenningen på rørene, helt av seg selv. Også om man erstatter rørene med nye, eller bytter ut de fire KT120-rørene med mer potente KT150-rør.

Det er de samme rørene som leveres som standard i VT80SE, som ellers er lik denne.

Jeg testet forsterkeren sammen med forsterkeren LS28 i samme seire, men prøvde den også med McIntosh C2600. Også det en rørforsterker.

LYNRASK OG FOKUSERT

Resultatet ble det samme uansett, hvilket ledet meg til å tro at den ikke er særlig kilen på forsterkeren, så lenge utgangsimpedansen og inngangsfølsomheten ikke kompromitteres.

Lydmessig er den som Ginger Rodgers til Fred Astaire- en perfekt partner til LS28 - og mer om lyden finner du beskrevet i testen av den og VT80 sammen. Jeg ville definitivt vurdert denne, hvis 75 w er nok og man elsker den rene klangen og de lynraske transientene som forsterkeren har. Audio Research VT80 har egentlig ingen andre mangler, enn at for noen er 75 w effekt ikke nok. Lyden er det ikke noe å utsette på. Den hører definitivt til i high-end klassen.

Utganger for 4 og 8 ohms høyttalere.